

ประเภทภูมิปัญญาด้าน ประดิษฐ์ เป็น เครื่องทุนแรง

ชื่อภูมิปัญญา บอกโสະ

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

ชีวิตประจำต้องการอาหารเพื่อบำรุงร่างกาย จึงมีการประยุกต์พืชผัก ผลไม้ ต่าง ๆ ให้มาเป็นอาหารแก่คนพื้นบ้านพื้นเมืองเวียงสา บางอย่างอาจจะเป็นอาหารที่มีรสชาติขึ้นชื่อของพื้นบ้านพื้นเมืองได้ซึ่งมีรสชาติที่กลมกล่อมแปลกลไม่เหมือนที่ไหน ซึ่งมีอยู่หลาย ๆ ชนิดด้วยกัน

ความเป็นมา

บอกโสະ เป็นภูมิปัญญาเป็นเครื่องมือในการประกอบของกินเล่นยามว่างของเด็ก และผู้ใหญ่ บอกโสະ คือ การนำกระบอกไม้ไผ่ ขนาด 1 ปล้อง มาใช้แทนครก เพื่อทำให้ผลไม้ เช่น มะนาว มะเฟือง มะตัน (พุตรา) มะหลอด โดยนำบอกโสະมา ใส่พริกผง (พริกป่น) เกลือ น้ำปู กะปิ และวน้ำผลไม้ใส่พอประมาณ และใช้มีดขนาดเท่าหัวแม่มือเป็นด้ามตำเบา ๆ ผลไม้ข้างในบอกโสະก็จะแตก ผสมกับเครื่องปรุงดังกล่าว ทำให้เกิดรสชาติ ความอร่อยอร่อยแบบเด็ก ๆ แม็บางครั้ง หรือบางคนจะเดินไปโซะไปจูบไม่ใส่ไป เดินเล่นไปด้วย พุดคุยไป แต่ถ้าเป็นผู้ใหญ่ก็จะใช้โซะในไร่ นา ในป่า ที่ไม่มีครก ก็จะเทใส่ใบตอง หรือภาชนะกินกัน

บอกโสະ นับเป็นภูมิปัญญาด้านการประดิษฐ์อุปกรณ์สำหรับทำของกิน และการละเล่นพื้นบ้านของประชาชนชาวอีสาน เวียงสา ได้อาศัย สัมสุก ลูกไม้ ตามคุณภาพที่มีอยู่ในท้องถิ่น นับว่าเป็นการใช้ภูมิปัญญาที่นำเอาผลไม้ตามธรรมชาติมาทำให้เกิดประโยชน์อีกทางหนึ่ง

ประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ

1. ได้คุณค่าทางอาหาร ครบ 5 หมู่
2. เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ชีวิตผู้คนอยู่รอดได้
3. เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมการกินของคนพื้นบ้านพื้นเมือง

แหล่งข้อมูล

นายญาณ ส่องเมืองแก่น

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 บ้านบุญยืน ตำบล咯กลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110

โทรศัพท์ 054 – 781105